

พิชญ วรย์เกษม, 2548. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตป่าอนุรักษ์

ภูพระบาท อำเภอบ้านฝ้อ จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. [ISBN 974-284-367-8]

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รศ.ประยูร อุคมเสียง , รศ.ดร.ชัยชาญ วงศ์สามัญ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม บางประการของนักท่องเที่ยว 2) ศึกษากิจกรรมและการใช้บริการการท่องเที่ยวในเขตป่าอนุรักษ์ ภูพระบาท 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตป่าอนุรักษ์ ภูพระบาท และ 4) ศึกษาเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีลักษณะข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพของ นักท่องเที่ยว โดยกลุ่มตัวอย่างศึกษาเป็นนักท่องเที่ยว จำนวน 204 ราย สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for the Social Sciences for Windows (SPSS for Windows) โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่า t-test F-test และวิเคราะห์ความแตกต่างเฉลี่ยแต่ละคู่โดยใช้ Scheffe' test ผลการศึกษามีดังนี้

ข้อมูลพื้นฐานบางประการ พบว่า นักท่องเที่ยวร้อยละ 51.0 เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 30.4 ปี ร้อยละ 36.8 มีการศึกษาระดับอนุปริญญา ร้อยละ 54.4 มีสถานภาพโสด ร้อยละ 40.7 เป็นนักเรียนหรือนักศึกษา ส่วนใหญ่ร้อยละ 74.5 มีภูมิลำเนาอาศัยในจังหวัดอุดรธานี ร้อยละ 94.6 ระบุว่าได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว ร้อยละ 72.1 เคยมาท่องเที่ยวในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ภูพระบาท ร้อยละ 43.1 มามากกว่า 2 ครั้ง และร้อยละ 86.8 คิดจะกลับมาท่องเที่ยวภูพระบาท อีก

ในด้านกิจกรรมและการใช้บริการการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 82.4 มาท่องเที่ยวพักผ่อนเป็นวัตถุประสงค์หลัก ร้อยละ 52.5 มากับเพื่อน ร้อยละ 40.7 ใช้รถจักรยานยนต์เป็นยานพาหนะ ร้อยละ 55.9 ได้รับความสะดวกในการเดินทาง ร้อยละ 87.7 การเดินทางมา เข้า-เย็นกลับ ระยะทางจากที่พักมายังป่าอนุรักษ์ภูพระบาทเฉลี่ย 90.5 กิโลเมตร ใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว เฉลี่ย 498.87 บาทต่อคน ส่วนใหญ่ร้อยละ 75.5 เห็นว่าควรจ่ายค่าธรรมเนียมในการท่องเที่ยวชมอุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท และร้อยละ 87.7 เห็นว่าค่าธรรมเนียมที่เก็บอยู่ ไม่แพง การเก็บค่าธรรมเนียมสำหรับเด็กเห็นว่าควรเก็บในระหว่าง 6-10.00 บาท ผู้ใหญ่ควรเก็บ

ไม่เกิน 10.00 บาท ชาวต่างประเทศควรเก็บไม่เกิน 30.00 บาท กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ การเดินป่าศึกษาธรรมชาติ การศึกษาประวัติศาสตร์ การเล่น น้ำตก การชมธรรมชาติ และการถ่ายภาพ แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบและสนใจ ได้แก่ หอนางอุสา น้ำตกตาดน้อย คอกม้าทำวบารสคอกม้าน้อย แหล่งภาพเขียนสีโนนสาวเอ้ และวัดพ่อตาลูกเขย โดยใช้เวลาในการท่องเที่ยวในระหว่าง 1.30 – 3.00 ชั่วโมง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยรับรู้ข่าวสารความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จากสื่อ นิตยสาร วารสาร จุลสาร แผ่นพับ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตป่าอนุรักษ์ภูพระบาท พบว่า 1) ด้านสภาพทรัพยากรธรรมชาติ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับพอใจน้อยทุกเรื่อง 2) ด้านการบริหารจัดการ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ เรื่องการบรรยายและให้ความรู้ของเจ้าหน้าที่แก่นักท่องเที่ยว การต้อนรับอำนวยความสะดวกและให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่ต่อนักท่องเที่ยว นอกนั้นมีความพอใจในระดับพอใจน้อย 3) ด้านการบริการต่างๆ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับไม่พอใจ ในเรื่อง ความเพียงพอของโต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งพักผ่อน นอกนั้นมีความพึงพอใจในระดับพอใจน้อย และ 4) ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับพอใจน้อยทุกกิจกรรม

เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศใน 4 ด้าน ตามลักษณะพื้นฐานบางประการของนักท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ที่แตกต่างกัน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา 1) ควรจะมีการพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้มีกิจกรรมหลากหลายมากขึ้น เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวได้ใช้เวลาประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องและมีการพักผ่อนค้างคืน และ 2) พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกโต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งพักผ่อนให้มีสภาพที่ดีและมีปริมาณพอเพียงต่อการบริการ

Phisanu Wongkasame. 2005. **Satisfaction of Tourists Towards Ecotourism in the Phu Phra Pat Conservation Forest Zone, Amphoe Ban Phu, Changwat Udon Thani.**
Master of Science Thesis in Agricultural Extension, Graduate School, Khon Kaen University. [ISBN 974-284-367-8]

Thesis Advisors : Assoc. Prof. Prayoon Udomsiang, Assoc. Prof. Dr. Chaicharn Wongsamun

ABSTRACT

The objectives of this study were: 1) to study the characteristics of some socio-economic basic data of tourists, 2) to study the activities and services used in tourism in the Phu Phra Pat Conservation Zone, 3) to study the satisfaction of the tourists towards ecotourism in the Phu Phra Pat Conservation Zone, and 4) to compare the satisfaction level of the tourists with different characteristics of some socio-economic basic data as classified by gender, age, educational level, and occupation. The sample were 204 tourists selected by stratified random sampling. Data were collected by interview schedule and analyzed by using Statistical Package for the Social Sciences for Windows (SPSS for Windows). They were calculated by using frequency, percentage, mean, standard deviation, maximum value, minimum value, t-test, F-test. For paired comparison, the Scheffé's test was used. The research findings were as follows.

For some basic data, it was found that 51% of the tourists were female with average age of 30.4 years old, 36.8% of them graduated in the diploma level, 54.4% of them were single, 40.7% of them were pupils or students. Most of them, 74.5%, had their hometown in Changwat Udon Thani, 94.6% expressed that they received benefits from tourism. For 72.1% of them used to visit the area of the Phu Phra Pat Conservation Forest Zone, and 43.1% of them used to visit more than twice. Besides, 86.8% of them wanted to visit the Phu Phra Pat again.

For activities and services used in tourism, it was found that most tourists, 82.4%, visited for their resting as major goal. For 52.5% of them came with their friends, 40.7% of them used their motor-cycle as transportation vehicle, and 55.9% of them received convenience in travelling. For 87.7% of them traveled back and forth in one day. The average distance from their living place to the Phu Phra Pat Conservation Forest Zone was 90.5 kilometers. The average expense for traveling was 498.87 bahts per person. Most of them, 75.5%, viewed that the tour

fees should be paid for visiting the Phu Phra Pat Historical Park. Besides, 87.7% of them thought that the recent fee rate was not expensive. For children's fee, it should be 6 – 10 bahts. For adults' fee, it should not be over 10 bahts. For foreigners, the fee should not be over 30 bahts. Traveling activities which the tourists mostly done including: trekking for studying nature, studying history, sight seeing, and taking pictures. The attractive and interesting traveling places were: Usa Tower, Tad Noi Water Fall, Count Baros' Horse Ban , Small Horse Cage, None Sao Ae's Color Painting Place, Father-in-law Tower and Son-in-law Tower. On average, the traveling duration for each person was 1.30 – 3.00 hours. Most tourists used to know information of ecotourism from the magazine, journal, leaflet, and brochure.

For the tourists' satisfaction towards ecotourism in the Phu Phra Pat Conservation Forest Zone, found that: 1) For the Natural Resource Condition, the tourists were satisfied at the "less" level in every item, 2) For the Management, the tourists were satisfied at the "much" level for the items officials' briefing and providing knowledge for tourists, the officials' entertainment and advice for the tourists. For the rest, their satisfaction was at the less level, 3) Many kinds of services, they were satisfied at the "unsatisfactory" level in the sufficiency of tables and chairs for their resting. For the rest of them, they were satisfied at the "satisfactory" level, and 4) For the tour activities, they were satisfied at the "less" level in every item.

For comparison of the tourists' satisfaction towards ecotourism in 4 aspects according to some characteristics of tourists with different gender, age, educational level, and occupation, it was found that there were statistically significant differences.

The recommendations from the research findings are: 1) More ecotourism should be developed and promoted so that the tourists can spend more of their time for overnight stay in addition to tour activities, and 2) the facilities as tables and chairs for resting should be sufficiently provided and improved to be in good condition.